

නරදක්බදීපනී

ධම්මවිචය

පටුන

පණාම	2
පඤ්ඤා-නිද්දෙස	10
වාරිත්ත-නිද්දෙස	18
සරාවාස-නිද්දෙස	29
සාධුපන-නිද්දෙස	35
කායබ්මනීය-නිද්දෙස	39
පකිණ්ණක-නිද්දෙස	42
සීල-නිද්දෙස	48
නරදක්ඛ ටොමනා ආසීස	59
නරදක්ඛ ටොමනා ආසීස	59

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුඡපට්ඨිතා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - භික්ඛු ධම්මවිහාරී

(ජව්ව සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

නරදක්ඛදීපනී

පාලිතො යෙව සද්ධම්මො,
පාලිතෙන වරෙන ව;
පාලිතෙ සුට්ඨු යං සීලං,
පාලිතං ධම්ම-සුන්දරං.

සම්මා ආරද්ධං සබ්බ-සම්පත්තීනං,
මූලං භොතීති දට්ඨබ්බං.

වීරියාරබ්භො භික්ඛවෙ,
මහතො අත්ථාය සංවත්තතීති.

තස්මා වීරියමෙව කත්තබ්බං,
වීරියවතො හි අවිනිතංපි භොති.

යථා හි තච්ඡකානං සුත්තං,
පමාණං භොති;
එව මෙතම්පි විඤ්ඤානං.

සුච්ඡානො භවං භොති,
දුබ්බිඡානො පරාභවො;
ධම්මකාමො භවං භොති,
ධම්මදෙස්සි පරාභවො.

අයං ධම්මතාති අයං සභාවො,
අයං නියාමොති චුත්තං භොති.

යෙ ධම්මා හෙතුපභවා,
තෙසං හෙතුං තථාගතො.

රතනත්තයං, සන්තතං, අහං වන්දාමි;
ආචරියං, සො අහං, නිව්චං නමාමි;
“භොතු සබ්බං, මඬ්ඟලං, මමං සබ්බධි”.

නරදක්ඛදීපනී

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

පණාම

නරදක්ඛදීපකස්ස,

නමො සමන්තවක්ඛුතො;
සංසාරා විප්පමුත්තස්ස,
සංසාරා විප්පමුත්තස්ස,
ස-සද්ධම්මස්ස සඬ්ඝිතො.

මත්ථනා

2.

පාලිතෙහි වරුත්තමං,
පාලිතං සීල-පාරමිං;
පාලෙතු වරසම්බුද්ධො,
පාලිතං ගන්ථ-කාරණං.

ආසීස

3.

බහුස්සුතො ච මෙධාවී,
සීලෙසුව සමාහිතො;
චෙතොසමථානුයුත්තො,
අපි මුද්ධනි තිට්ඨතු.

අභියාචක

4.

ධම්ම-සඬ්ඝං වන්දිත්ථාන,
සබ්බ-ලොකස්ස නායකං;
යාවිතො තිකක්‍රප-ථෙරෙන,
මාණවෙන ච ධිමතා.

5.

උත්තානමෙව සඬ්ඛෙපං,
නානා-සන්ථ-සුධාරිතං;

නර-දක්ඛං ලිඛිස්සමි,
පස්සන්තු ධීර-මාමකා.

6.

කොසජ්ජං භයතො දිස්වා,
වීරියඤ්ජාපි බෙමතො;
ආරද්ධවීරියා භොථ;
එසා බුද්ධානුසාසනී.

7.

වීරියවා බො භික්ඛවෙ අරියසාවකො,
අකුසලං පජහති, කුසලං භාවෙති;
සාවජ්ජං පජහති, අනවජ්ජං භාවෙති,
සුද්ධමත්තානං පරිහරතීති.

වීරියවතො කිං නාම කම්මං න සිජ්ඣති;
පුරිසකාරො නාම න නස්සති,
සුබ්බෙ පතිට්ඨාපෙතීති ජානාමි.

8.

යථා ඛිත්තං නහෙ ලෙඩ්චු,
ධුචං පතති භූමියං;
තථෙව බුද්ධ-සෙට්ඨානං,
චචනං ධුච-සස්සනං.

9.

අ-ද්වේජ්ඣවචනා බුද්ධා,
අ-මොඝවචනා ජීනා.

10.

සුස්සුසා ලහතෙ පඤ්ඤං,
උට්ඨාතා වින්දතෙ ධනං;
තස්මා පාළිං ගුරුං කත්වා,
ඉමං පස්සාහි සොහණං.

11.

සුස්සුසා සුත-බුද්ධිනී,
සුතං පඤ්ඤාය වඩ්ඪිතං;

පඤ්ඤාය අත්ථං ඡානාති,
ඤානො අත්ථො සුඛාවහො.

12.

සතතංඡ්ඤායනං වාද,
පර-තත්තවලොකනං;
සබ්බිජ්ජාවෙර-සෙවාව,
බුද්ධි-මති-කරො ගුණො.

13.

අති-දීඝොව නීඝො හි,
කුසිනො හීන-වීරියො;
තස්මා වීරියං කත්වාන,
විජ්ජං එසන්තු සාධවො.

14.

සුපොරිසො තාව සිජ්ජං,
උග්ගණ්ඨෙය්‍ය පරං ධනං;
ගවෙසෙය්‍ය තතො මන්තං,
කථෙය්‍ය සච්ච-භාසිතං.

15.

පථමං න පරාජයෙ සිජ්ජං,
දුතීයං න පරාජයෙ ධනං;
තතීයං න පරාජයෙ ධනං,
චතුත්ථමත්ථං කිං කරිස්සති.

16.

සොහන්ති අ-මිලාතානි,
පුජ්ඣානිව පිලන්ධිතුං;
තථා සොහන්ති දාරකා,
යොබ්බතෙයෙව සික්ඛිතුං.

17.

තස්මා හවෙ ගුණාධාරං,
පඤ්ඤා-වඩ්ඪනමුත්තමං;
සික්ඛෙය්‍ය මතිමා පොසො,
පත්ථෙන්නො හිතමත්තනො.

18.

අලං වායමිතුං සිජ්ජෙ,
අත්ථ-කාමෙන ජන්තුනා;
කතං විජ්ඣේඤා විජ්ජාදි,
වයො තෙ මා උපජ්ඣගා.

19.

විජ්ජං සික්ඛෙ, චරෙ සීලං,
ධීරෙන සහ සංවසෙ;
ධනාවයෙ, කරෙ කම්මං,
පියං වාවඤ්ච සංවදෙ.

20.

න ත්වෙව සුපිතුං භොති,
රත්ති නක්ඛත්ත-මාලිනී;
පටිජග්ගිතුමෙවෙසා,
රත්ති භොති විජානතං.

21.

උට්ඨාහථ නිසීදථ,
කො අත්ථො සුපිනෙන වො;
සාධු බො සිජ්ජ-විජ්ජාභවා,
විජ්ජං සික්ඛථ සන්තතං.

22.

ආරබ්භථ සදා පුත්තා,
බහුස්සුතං ගවෙසිතුං;
යස්මා ලොකෙ සිජ්ජවත්තා,
සබ්බා-දිසාසු පාකටා.

23.

සකාරූපං පුරෙ සන්තං,
මයා සිජ්ජං න සික්ඛිතං;
කිච්ඡා චුත්ති අ-සිජ්ජස්ස,
ඉති පච්ඡා නුතජ්ජති.

24.

ලොකත්ථං ලොක-කම්මන්තං,

ඉච්ඡන්තො පරියෙසිතුං;
නිච්චමෙව වීරියඤ්ච,
අත්ථං මන්තඤ්ජ වින්තයෙ.

25.

ධනවා ගුණවා ලොකෙ,
සබ්බා-දිසාය පාකටො;
සීලවා පඤ්ඤවා මච්චො,
සබ්බ-ලොකෙහි පුජිතො.

26.

සජ්චති යසො යස්ස,
කිත්ති යස්ස සජ්චති;
යස-කිත්ති විහිතස්ස,
ජීවන්තොපි මනොපමා.

27.

සද්ධිධ විත්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං,
ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහාති;
සච්චං භවෙ සාදුතරං රසානං,
පඤ්ඤාජීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨන්ති.

28.

සතිමතො සදා භද්දං,
සතිමා සුඛමෙධති;
සතිමතො සුචෙ සෙය්‍යො,
වෙරා ච පරිමුච්චති.

29.

මා වො ඛණං විරාධෙථ,
ඛණාතීතා හි සොචරෙ;
සදත්ථෙ වායමෙය්‍යාථ,
ඛණො වො පටිපාදිතො.

30.

යථිච්ඡිතං න පජ්ජොති,
අ-ථීයො නාවිකොණ්ණවෙ;
තථෙවාචිරියොපෙත්ථ,

තස්මාරහෙය්‍ය සාසනං.

31.

වායමෙථෙව පුරිසො,
යාව අත්ථස්ස නිප්ඵදා;
නිප්ඵන්තසොහණො අත්ථො,
බන්තා භියො න විජ්ජති.

32.

සමෙව ඤාණ-වායාමෙ,
සුඛාවහො සු-මඬිගලො;
ඤ්ඤානධිකෙ තථා නො හි,
ද්වයෙන සාධු සම්පදා.

33.

කාය-කම්මානි සිජ්ඣන්ති,
චචි-කම්මානි වීරියං;
න හි කිච්චානි චිත්තාහි,
කරෙය්‍යාපීධ වායමං.

34.

පටිකච්චෙව කරෙය්‍ය,
තං ජඤ්ඤා හිතමත්තනො;
න සාකට්ඨිකචිත්තාය,
මන්දා ධීරො පරක්කමෙ.

35.

ථීරෙන සක-කම්මෙන,
චඬ්ඨතියෙව සං ඵලං;
අ-ථීරෙන අලසෙන,
කර-කම්මං ඵලඤ්ඤිව නො.

36.

ආසීසෙථෙව පුරිසො,
න නිබ්බන්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං,
යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

37.

අණණො ඤාතීනං හොති,
දෙවානං පිතුනඤ්ච සො;
කරං පුරිස-කිච්චානි,
න ච පච්ඡානුතප්පති.

38.

භියොයාති භියාති පොසො,
කරිස්සාමි පරෙති යො;
අජ්ජ කත්තබ්බ කම්මං ස්වෙ,
සො තතො පරිභායති.

39.

සො අ-ප්පමත්තො අ-කුද්ධො,
තාත කිච්චානි කාරය;
වායාමස්සු ස-කිච්චෙසු,
නාලසො වින්දතෙ සුඛං.

40.

භීත-ජච්චොපි චෙ හොති,
උට්ඨාතා ධිතිමා නරො;
ආචාර-සීල-සම්පන්නො,
නිසෙ අග්ගිව භාසති.

41.

යො පුබ්බෙ කරණීයානි,
පච්ඡා සො කාතුමිච්ඡති;
වරුණකට්ඨහඤ්ජොව,
ස පච්ඡා අනුතප්පති.

42.

උට්ඨානකාලමිහි අනුට්ඨහානො,
යුවා බලී ආලසියං උපෙතො;
අ-පුණ්ණසඬ්ඛකප්පමතො කුසීතො,
පඤ්ඤාය මග්ගං අලසො න වින්දති.

43.

දුම්මෙධො පුරිසො ලොකෙ,

කුසිතො භීන-වීරියො;
අප්පස්සුතො අනාචාරො,
පරිභායති වුඩ්ඪියා.

44.

අප්පස්සුතායං පුරිසො,
බලීඛද්දොව ජීරති;
මංසානි තස්ස වඩ්ඪන්ති,
පඤ්ඤා තස්ස න වඩ්ඪති.

45.

යස්ස මනුස්ස-භූතස්ස,
නත්ථි භොගා ව සිජ්ජකං;
කිංඵලං තස්ස මානුස්සං,
ද්විපාදට්ඨො හි සො මිගො.

46.

යො ව වස්සසතං ජීවෙ,
කුසිතො භීන-වීරියො;
එකාහං ජීවිතං සෙයොයා,
වීරියාරබ්භතො දළං.

47.

යො ව ධම්ම-විහඩ්ගඤ්ඤු,
කාලුට්ඨායී අ-තන්දිතො;
අනුට්ඨහති කාලෙන,
ඵලං තස්ස සමිජ්ඣති.

48.

අ-චරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං,
අ-ලද්ධා යොබ්බතො ධනං;
ජිණ්ණකොඤ්චාව ක්කායන්ති,
බිණ්ණමච්ඡෙව පල්ලලෙ.

49.

අ-චරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං,
අ-ලද්ධා යොබ්බතො ධනං;
සෙත්තති වාපාතිබිණාව,

පුරාණානි අනුත්ථුනං.

50.

අප්පකෙනාපි මෙධාවී,
පාහතෙන විචක්ඛණො;
සමුට්ඨාපෙනි අත්තානං,
අණුං අග්ගිංව සන්ධමං.

51.

වායාමෙට්ඨෙව පුරිසො,
න නිබ්බිත්ථෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
වායාමස්ස ඵලං පස්ස,
භුත්තා අම්බා අනීතිහං.

52.

අනුට්ඨහං අ-වායාමං,
සුඛං යත්‍රාධි ගච්ඡති;
සුචිර තත්ථ ගච්ඡාහි,
මඤ්ච තත්ථෙව පාපය.

53.

යත්ථාලසො අනුට්ඨාතා,
අච්චන්තං සුඛමෙධති;
සුචිර තත්ථ ගච්ඡාහි,
මඤ්ච තත්තත්ථෙව පාපය.

54.

අධිප්පාය-ඵලං ලොකෙ,
ධිතිමන්ත්තස්ස සිජ්ඣති;
වීරියමෙව කත්තබ්බං,
ඵතං බුද්ධෙහි වණ්ණිතං.

පඤ්ඤා-නිද්දෙස

55.

පඤ්ඤං පථමමෙසෙහි,
පඤ්ඤා-බලං බහුත්තමං;
කුල-පුත්ත බලං පඤ්ඤා,
කිංභිනාම න සාධ්‍යති.

56.

අනෙක-සංසයුච්ඡේදි,
පරොක්ඛත්ථස්ස දස්සකං;
සබ්බස්ස ලොචනං සත්ථං,
යස්ස නත්ථ්‍යන්ධමෙව සො.

57.

පඤ්ඤා සුතං විනිච්ඡින්නේදි,
කිත්ති-සිලොක-වඩ්ඪනී;
පඤ්ඤාසහිතො නරො ඉධ,
අපි සුඛානිවින්නේදි.

58.

සබ්බඤ්ඤාබුද්ධ-පච්චෙක,
චතුසච්ච-සුතා ඉති;
චතු-බුද්ධෙසු එකොව,
බහුස්සුතො නරො භවෙ.

59.

ලෙඛ්‍යෙකො වාච්‍යෙකො,
ගන්ථ්‍යෙකො සුවාචකො;
විධායකෙකො සුරො,
නිද්දුක්ඛොව සකම්මනි.

60.

පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති,
නක්ඛත්ත-රාජාරිව තාරකානං;
සීලං සිරිවාපි සතඤ්ච ධම්මො,
අන්වායිකා පඤ්ඤාවතො භවන්ති.

61.

සෙවෙථ බුද්ධෙ නිපුණෙ බහුස්සුත්තෙ,
උග්ගාහකො ච පරිපුච්ඡකො;
සුණෙය්‍ය සක්කච්චං සුභාසිතානි,
එවං කරො පඤ්ඤවා භොති මච්චො.

62.

වයෙන යස-පුච්ඡාහි,

තිට්ඨ-වාසෙන යොනියො;
සාකච්ඡා ස්නෙහසංසෙවා,
පතිරූප-වාසෙනව.

63.

එතානි අට්ඨයානානි,
බුද්ධි-විසද-කාරණා;
යෙසං එතානි සම්භොන්ති,
තෙසං බුද්ධි පහිජ්ජති.

64. චත්තාරොමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා පඤ්ඤාචුද්ධියා සංවත්තන්ති. කතමෙ චත්තාරො. සජ්ජුරිසසංසෙවො සද්ධම්මසවනං යොනියො මනසිකාරො ධම්මානුධම්ම-පටිපත්ති. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ චත්තාරො ධම්මා පඤ්ඤා-චුද්ධියා සංවත්තන්තිත්ති.

65.

චක්ඛුපසාද-සම්පන්නො,
අවිජ්ජමන්තඤ්ච පස්සති;
අන්ධං කාණං සු-පස්සන්තං,
අන්ධො සබ්බං න පස්සති.

66.

පස්සත්ති පස්සො පස්සන්තං,
අ-පස්සන්තඤ්ච පස්සති;
අ-පස්සන්තො අ-පස්සන්තං,
පස්සන්තඤ්ච න පස්සති.

67.

පාකටං අ-පටිච්ඡන්තං,
රූපං පසාද-චක්ඛුනා;
නාඤ්ඤං පස්සත්ති සබ්බංපි,
තථතො ඤාණ-චක්ඛුනා.

68.

සුඡනාසුඡනා සබ්බෙ,
ගුණෙනාපි විවෙකිනො;
විවෙකං න සමායන්ති,

අ-විවෙකීජනන්තිකෙ.

69.

යො ව උප්පතිතං අත්ථං,
න ඛිප්පමනුබුජ්ඣති;
අ-මිත්තවසමන්වෙනි,
පච්ඡා ව අනුතප්පති.

70.

ඵවං මහිද්ධිකා පඤ්ඤා,
නිපුණා සාධුචිත්තිනී;
දිට්ඨධම්ම-භිතත්ථාය,
සම්පරාය-සුඛාය වා.

71.

තං බලානං බලං සෙට්ඨ,
අග්ග පඤ්ඤාබලං බලං;
පඤ්ඤාබලෙනුපත්ථද්ධො,
ඵත්ථං චිත්තේ පණ්ඩිත්තො.

72.

යෙන ඤාණෙන බුජ්ඣන්ති,
අරියා කත-කිච්චතං;
තං ඤාණ-රතනං ලද්ධං,
වායාමෙථ ජිනොරසා.

73.

පඤ්ඤාරතනමාලස්ස,
න චිරං චත්තතෙ භවො;
ඛිප්පං දස්සෙති අමතං,
න ව සො රොචතෙ භවෙ.

74.

පමාදමනුයුඤ්ජන්ති,
බාලා දුම්මෙධිනො ජනා;
අප්පමාදඤ්ච මෙධාවී,
ධනං සෙට්ඨංව රක්ඛති.

75.

ධන-පුඤ්ඤ-ධී-ලාභෙන,
කාලං බියානි පණ්ඩිතො;
කීළනෙන ච දුම්මෙධො,
නිද්දාය කලහෙන වා.

76.

පමාදං අප්පමාදෙන,
යදා නුදති පණ්ඩිතො;
පඤ්ඤාපාසාද-මාරුඡ්භ,
අ-සොකො සොකිනිං පජං,
පබ්බතට්ඨොව භූමට්ඨෙ,
ධීරො බාලෙ අවෙක්ඛති.

77.

නත්ති අත්තසමං පෙමං,
නත්ථි ධඤ්ඤසමං ධනං;
නත්ථි පඤ්ඤාසමා ආභා,
වුට්ඨි වෙ පරමා සරා.

78.

දිට්ඨෙ ධම්මෙ ච යො අත්ථො,
යො චත්ථො සම්පරායිකො;
අත්ථාභිසමයා ධීරො,
පණ්ඩිතොති පවුච්චති.

79.

න තෙන පණ්ඩිතො හොති,
යාවතා බහු භාසති;
බෙමී අ-වෙරී අ-භයො,
පණ්ඩිතොත්ති පවුච්චති.

80.

යම්හි සච්චඤ්ච ධම්මො ච,
අ-භිංසා සංයමො දමො;
ස වෙ චන්තමලො ධීරො,
ථෙරො ඉති පවුච්චති.

81.

සක-ගුණං සක-දොසං,
යො ජානාති සපණ්ඩිතො;
පර-ගුණං පර-දොසං,
යො ජානාති සපණ්ඩිතො.

82.

සති-වීරිය-පඤ්ඤාය,
යො කරොති ඉරියාපථෙ;
සො පණ්ඩිතො භවෙ භවෙ,
උභයත්ථ-පරිග්ගහො.

83.

කතඤ්ඤා විජ්ජා-සම්පන්නො,
ජාතිමා ධනවා භවෙ;
සො විචාරණ-සීලො ච,
නිද්දුක්ඛො පණ්ඩිතො භවෙ.

සබ්බෙ කම්මස්සකා සත්තා,
කම්මං සත්තෙ විහජ්ජති.

84.

යො පස්සති පච්චක්ඛත්ථං,
යො ච සංසාරත්ථං තෙසු;
පච්ඡිමොව පූජනීයො,
උභයත්ථ-සුදිට්ඨත්තා.

85.

අප්පෙත අනවජ්ජෙන,
සන්තුට්ඨො සුලභෙන ච;
මත්තඤ්ඤා සුභරො භුත්වා,
චරෙය්‍ය පණ්ඩිතො නරො.

86.

අත්තානමෙව පථමං,
පතිරූපෙ නිවෙසයෙ;
අථඤ්ඤමනුසාසෙය්‍ය,
න කිලිස්සෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

87.

උත්තම-පරිසාය වෙ,
උත්තමං වාවමුත්තමො;
භණ්ණයාබෙප-විත්ථාරං,
සා අනග්ඝා ලොකත්තයෙ.

88.

පණ්ඩිතස්ස සුභාසිත්තං,
පණ්ඩිතොව සුජානියා;
දුම්මෙධො තං න ජානාති,
ධිරො ධීරං මමායති.

89.

යෙන කෙනවි වණ්ණෙන,
පරො ලහති රුජ්ජනං;
අත්ථො වාවාය වෙ භොති,
තං න භාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

90.

භුඤ්ජනත්ථං කථනත්ථං,
මුඛං භොතීත්ති නො වදෙ;
යංවා තංවා මුඛාරුළ්භං,
වචනං පණ්ඩිතො නරො.

91.

පර-සත්තිත්තො ස-සත්තිං,
දුජ්ජානො හි නරො මිතෙ;
වෙ ජානෙ සක-සත්තිංව,
කා කථා පර-සත්තියා.

92.

කත්ත-ගුණං පරෙසං යො,
පටිකරොති පණ්ඩිතො;
ජානාති සො ආචික්ඛති,
න බාලො ගුණ-මාමකො.

93.

පභූතං නෙව කාතබ්බං,

භවිස්සං නෙව චිත්තයෙ;
චත්තමානෙන කාලෙන,
විවරන්ති විචක්ඛණා.

94.

ධම්මෙසු සති ඉච්ඡිතා,
රසෙසු ලොණමිච්ඡිතං;
රාජ-කිච්චෙසු අමච්චං,
සබ්බ-යානෙසු පණ්ඩිතං.

95.

බත්තියො සෙට්ඨො ජනෙ තස්මිං,
යෙ ගොත්තපට්ඨාරිනො;
විජ්ජා-වරණ-සම්පන්නො,
සො සෙට්ඨො දෙව-මානුසෙ.

96.

සම්බුද්ධො ද්විපදං සෙට්ඨො,
ආජාතියො චතුප්පදං;
සුස්සුසා සෙට්ඨා හරියානං,
යො ච පුත්තානමස්සවො.

97.

සාත්ථකො ච අ-සම්මොහො,
සප්පායො ගොචරො තථා;
චත්තාරිමානි සික්ඛෙය්‍යාං,
සම්පජ්ඣාභිවඤ්ඤා.

98.

පඤ්ඤාඤ්ච බො අ-සුස්සුසං,
න කොචි අධිගච්ඡති;
බහුස්සුතං අනාගම්ම,
ධම්මට්ඨං අ-චිනිබ්බජං.

99.

අධිප්පායො සුද්දබ්බොධො,
යස්මා විජ්ජති පාළියං;
තස්මා උපට්ඨහං ගණ්ඨෙ,

ගරුං ගරුමතං විදු.

චාරිත්ත-නිද්දෙස

100.

අත්තා හි අත්තනො නාථො,
කො හි නාථො පරො සියා;
අත්තනා හි සුදන්තෙන,
නාථං ලභති දුල්ලභං.

101.

අත්තානඤ්ඤෙව පියං ජඤ්ඤා,
රක්ඛෙය්‍ය නං සුරක්ඛිතං;
තිණ්ණමඤ්ඤතරං යාමං,
පටිජග්ගෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

102.

අත්තනා කුරුතෙ ලක්ඛිං,
අ-ලක්ඛිං කුරුතෙත්තනා;
න හි ලක්ඛිං අ-ලක්ඛිං වා,
අඤ්ඤො අඤ්ඤස්ස කාරකො.

103.

න පිළිතා අත්ත-දුක්ඛෙන ධීරා,
සුඛජ්ඣලං කම්මං පරිච්චජන්ති;
සම්මොභිතාවාපි සුඛෙන මත්තා,
න පාප-කම්මඤ්ඤිව සමාවරන්ති.

104.

යො නෙව නින්දං නජ්ජසංසං,
ආදියති ගරහං නොපි පූජං;
සිරිව ලක්ඛිව අපෙති තම්හා,
ආපො සුචුට්ඨිව යථා ඵලම්හා.

105.

සාධු ධම්මරුචි රාජා,
සාධු පඤ්ඤාණවා නරො;
සාධු මිත්තානම-ද්දුඛිහො,
පාපස්ස අ-කරං සුඛං.

106.

කලාණකාරී කලාණං,
පාපකාරී ච පාපකං;
යාදිසං වපත්තෙ ඛිජං,
තාදිසං වහතෙ ඵලං.

107.

ජීවං පඤ්ඤාය රක්ඛෙය්‍ය,
ධනං කම්මෙන රක්ඛෙය්‍ය;
ඵවං භ්‍යරොගො සුඛිතො,
පොරාණක-වචො ඉදං.

108.

අනුපුඛිබ්බෙන මෙධාවී,
ථොකං ථොකං බණ්ණෙ බණ්ණෙ;
කම්මාරො රජතස්සෙව,
නිද්දමෙ මලමත්තනො.

109.

වාචානුරක්ඛී මනසා සුසංවුතො,
කායෙන ච නාකුසලං කයිරා;
ඵතෙතයො කම්මපථෙවිසොධයෙ,
ආරාධයෙ මග්ගමිසි-ජ්ජවෙදිතං.

110.

අ-සන්තෙ නොපසෙවෙය්‍ය,
සන්තෙ සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
අ-සන්තො නිරයං යන්ති,
සන්තො පාපෙන්ති සුග්ගතිං.

111.

අ-කරොන්තොපි වෙ පාපං,
කරොන්තං මුපසෙවති;
සඬිකියො භොති පාපස්මිං,
අ-වණ්ණො වස්ස රුහති.

112.

සඬිසාගතො අනිට්ඨෙහි,

අම්බොපි මධුරජ්ඵලො;
තිත්තපුබ්බොව පා ඵව,
මනුස්සො තු සංජීවකො.

113.

නිහීන-සෙවිතො පොසො,
නිහියති ච සබ්බදා;
කදාචි න ච භායෙථ,
තුල්‍යසෙවීපි අත්තනා.

114.

වණ්ණ-ගන්ධ-රසොපෙනො,
අම්බොයං අභුවා පුරෙ;
තමෙව පූජං ලභමානො;
කෙනම්බො කට්ඨකජ්ඵලො.

115.

පුට්ඨමන්ද-පරිවාරො,
අම්බො තෙ දධිවාහන;
මූලං මූලෙන සංසට්ඨං,
සාඛා සාඛං නිසෙවරෙ;
අසාත්ත-සන්තිවාසෙන,
තෙනම්බො කට්ඨකජ්ඵලො.

116.

පාමොක්ඛ-භජනං බිජ්ජං,
අත්ථ-කාමො සු-වුඩ්ඪියං;
භජෙ උත්තරි අත්තනා,
තස්මා උදෙති පණ්ඩිතො.

117.

කාවො කඤ්චන-සංසග්ගා,
ධත්තෙ මාර-කතිං ජුතිං;
තථා සංසන්නිධානෙන,
මුළුහො යාති පවීණනං.

118.

කීටොපි සුමනො-සඬ්ඨා,

ආරොහනි සතං සිරො;
අස්මාපි යාති දෙවත්වං,
මහබ්හි සුප්පතිට්ඨිතො.

119.

සබ්භිරෙව සමාසෙථ,
සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ධවං;
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය,
පඤ්ඤං ලභති නාඤ්ඤතො.

120.

සබ්භිරෙව සමාසෙථ,
සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ධවං;
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය,
සබ්බ-දුක්ඛා පමුච්චත්ති.

121.

සක්ඛිදෙව කුලපුත්ත,
සබ්භි භොති සමාගමො;
සා නං සඬගති පාලෙති,
නාසබ්භි බහු සඬගමො.

122.

සෙය්‍යො අ-මිත්තො මෙධාවී,
යඤ්චෙ බාලානුකම්පකො.

123.

සීලවත්තං පඤ්ඤවත්තං,
දිවා නිස්සය-දායකං;
බහුස්සුතං ගවෙසන්තො,
භජෙය්‍ය අත්ථ-මාමකො.

124.

පාප-මිත්තෙ විචජ්ජෙත්වා,
භජෙය්‍යුත්තම-පුග්ගලං;
ඔවාදෙ චස්ස තිට්ඨෙය්‍ය,
පත්ථෙත්තො අ-චලං සුඛං.

125.

න හපේ පාපකෙ මිත්තෙ,
න හපේ පුරිසාධමෙ;
හපේථ මිත්තේ කලයාණෙ,
හපේථ පුරිසුත්තමෙ.

126.

අනවජ්ජං මුඛමිබ්බජ,
මනවජ්ජා ච භාරතී;
අලඬිකතාව සොහන්තෙ,
කිංසු තෙ නිරලඬිකතා.

127.

න හි වණ්ණෙන සම්පන්නා,
මඤ්ජුකා පිය-දස්සිනා;
බරා වාවා පියා භොති,
අස්මිං ලොකෙ පරමිහි ච.

128.

නනු පස්සසිමං කාලිං,
දුබ්බණ්ණං තිලකාහතං;
කොලිලං සණ්ඨ-වාචෙන,
බහුතං පාණිතං පියං.

129.

තස්මා සබ්බල-වාචාය,
මත්ත-භාණී අනුද්ධතො;
අත්ථං ධම්මඤ්ච දීපෙති,
මධුරං තස්ස භාසිතං.

130.

තමෙව වාවං භාසෙය්‍ය,
යා සත්තානං න තාපයෙ;
පරෙ ච න විහිංසෙය්‍ය,
සා වෙ වාවා සුභාසිතා.

131.

පියං වාවංච භාසෙය්‍ය,

යා වාවා පටිනන්දිතා;
යං අනාදාය පාපානි;
පරෙසං භාසතෙ පියං.

132.

සච්චං වෙ අමතා වාවා,
එස ධම්මො සනන්තනො;
සච්චෙ අත්ථෙ ච ධම්මෙ ච,
ආහු සන්තො පතිට්ඨිතා.

133.

සුභාසිතඤ්ච ධම්මඤ්ච,
පියඤ්ච සච්චමෙව ච;
චතු-අඬිගෙහි සම්පන්නං,
වාචං භාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

134.

මනාපමෙව භාසෙය්‍ය,
නාමනාපං කුදාවනං;
මනාපං භාසමානස්ස,
සිද්ධං පියොසධං භවෙ.

135.

යං වදෙය්‍ය තං කරෙය්‍ය,
යං න වදෙ න තං කරෙ;
අ-කරොත්තං භාසමානං,
පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.

136.

රහොවාදං න භාසෙය්‍ය,
න සම්මුඛා ඛිණං භණ්ණ;
අ-තරමානොව භණ්ණෙය්‍ය,
තරමානොව නො භණ්ණ.

137.

මාවොච ඵරුසං කිඤ්චි,
චුත්තා පටිවදෙය්‍යුං තං;
දුක්ඛා හි සාරම්භකථා,

පටිදණ්ඩා ඵ්ථසෙය්‍යං තං.

138.

සක-යුත්තං කරෙ කම්මං,
සක-යුත්තං චට්ඨං භණෙ;
අ-යුත්තකෙ ධනං නට්ඨං,
අ-යුත්තෙ ජීවිතං බයෙ.

139.

යෙ වුඩ්ඨමපවායන්ති,
නරා ධම්මස්ස ධකාවිදා;
දිට්ඨෙ ධම්මෙව පාසංසා,
සම්පරායෙ ච සුග්ගතිං.

140.

පොරී-කථං-ච භාසෙය්‍ය,
යුත්තා කථා හි පුරිනො;
භාති-මත්තඤ්ච භාතාති,
පිතු-මත්තං පිතා ඉති.

141.

දානඤ්ච පිය-චජ්ජඤ්ච,
අත්ථ-චරියා ච යා ඉධ;
සමානත්තතා ධම්මෙස,
තත්ථ තත්ථ යථාරහං.

142.

සකිං චදන්ති රාජානො,
සකිං සමණ-බ්‍රාහ්මණා;
සකිංව පුරිසා ලොකෙ,
එසධම්මො සනත්තනො.

143.

එක-වාචංච ද්වෙවාචං,
භණෙය්‍ය අනුකම්පකො;
තදුත්තරි න භාසෙය්‍ය,
දාසොචය්‍යස්ස සන්තිකෙ.

144.

තස්සෙව තෙන පාපියො,
යො කුද්ධං පටිකුප්ඤ්ඤිති;
කුද්ධං අ-පටිකුප්ඤ්ඤන්තො,
සඬිගාමං ජෙති දුප්පයං.

145.

උභින්නමත්ථං චරති,
අත්තනො ච පරස්ස ච;
පරං සංකුපිතං ඤාත්වා,
යො සතො උපසම්මති.

අත්තානං රක්ඛන්තො පරං රක්ඛති,
පරං රක්ඛන්තො අත්තානං රක්ඛති.

146.

සීල-සමාධි-පඤ්ඤානං,
බන්ති පධාන-කාරණං;
සබ්බෙපි කුසලා ධම්මා,
බන්ත්වායත්තාව වඩ්ඪරෙ.

147.

බමා-බග්ග-කරෙතස්ස,
දුප්පතො කිං කරිස්සති;
අ-තිණෙ පතීතො චග්නි,
සයමෙවුපසම්මති.

148.

සුස්සුසා සවණඤ්ඤවෙව,
ගහණං ධාරණං තථා;
උභාපොහත්ථවිඤ්ඤාණං,
තත්ථ-ඤ්ඤාණඤ්ඤවධිගුණං.

149.

යස්සෙනෙ චතුරො ධම්මා,
අත්ථි පොසෙසු පණ්ඩිත;
සච්චං ධම්මො ධීති වාගො,
දිට්ඨං සො අනිවත්තති.

150.

වෙජ්ජො පුරොහිතො මන්තී,
වෙදඤ්ඤොත්ථකො;
පහාත-කාලෙ දට්ඨබ්බො,
නිච්චං ස්ව-සිරිමිච්ඡතා.

151.

මිත්තානං සන්තිකං ගච්ඡෙ,
කාලෙ න රත්තියං කිසං;
වෙ බහුං හිජ්ජෙ විනිත්වා,
තං මිත්තෙසු සමාකරෙ.

152.

න පරෙසං විලොමානී,
න පරෙසං කතාකතං;
අත්තනොව අවෙක්ඛෙය්‍ය,
කතානි අ-කතානි ච.

153.

දෙස-ජාති-පුබ්බෙ-චරා,
අනු-චරා ජනො කරෙ;
පරෙසං වෙධකං මායං,
තං ජානිත්වා සබ්බං කරෙ.

154.

පරිත්තං දාරුමාරුශ්භ,
යථා සීදෙ මහණ්ණුවෙ;
එවං කුසීතමාගම්ම,
සාධු-ජීවිපි සීදති;
තස්මා තං පරිවජ්ජෙය්‍ය,
කුසීතං හීන-වීරියං.

155.

අලසඤ්ච පමාදො ච,
අනුට්ඨානං අ-සංයමො;
නිද්දා තන්දි ච තෙ ඡීද්දෙ,
සබ්බෙසා තං විවජ්ජෙය.

156.

චජෙය්‍ය දුම්මිත්තං බාලං,
ආසිවිසංච මාණවො;
භඤ්ජෙය්‍ය පාපකං කම්මං,
නළාගාරංච කුඤ්ජරො.

157.

න හි අඤ්ඤඤඤ-චිත්තානං,
ඉත්ථීනං පුරිසාන වා;
නානාචිකත්වා සංසග්ගං,
තාදිසං පිච නාස්මසෙ.

158.

නාස්මසෙ කත-පාපම්හි,
නාස්මසෙ අලික-වාදිනෙ;
නාස්මනෙ අත්තත්ථපඤ්ඤම්හි,
අත්ත-සන්තෙපි නාස්මනෙ.

159.

සතාසනං කුඤ්ජරං කණ්භ-සප්පං,
මුද්ධා-හිසිත්තං පමදා ච සබ්බා;
එතෙ නරො නිච්චසතො භජෙථ,
තෙසං භවෙ දුබ්බිදු සබ්බ-භාවො.

160.

ඉත්ථීනං දුජ්ජනාන-ඤ්ච,
විස්සාසො නො-ප පජ්ජතෙ;
විසෙ සිඬගිම්හි නදියං,
රොගෙ රාජ-කුලම්හි ච.

161.

ඉත්ථී-ධුත්තො සුරා-ධුත්තො,
අක්ඛ-ධුත්තො ච යො නරො;
ලද්ධං ලද්ධං විනාසෙති,
තං පරාභවතො මුඛං.

162.

පාප-මිත්තො පාප-සබ්බො,

පාප-ආචාර ගොවරො;
අස්මා ලොකා පරමිහා ව,
උභයා ධංසනෙ නරො.

163.

මච්ඡෙරෙන යසං හතං,
කුප්පනෙන ගුණො හතො;
කුට්ටන නස්සනෙ සච්චං,
බුද්දෙන ධම්ම-රක්ඛනං.

164.

අක්ඛ-දෙවී ධනානි ව,
විනාසො හොති ආපදා;
ධීති හතා පමාදො ව,
ද්විජං භික්ඛුඤ්ච නස්සති.

165.

පෙසුඤ්ඤෙන කුලං හතං,
මානෙන භිතමත්තනො;
දුච්චරිතෙන මානුසො,
දලිද්දායාදරො හතො.

166.

අ-මානනා යත්ථ සියා,
සන්තානංපි විමානනා;
භීන-සම්මානනාවාපි,
න තත්ථ වසතිං වසෙ.

167.

යත්ථාලසො ව දක්ඛො ව,
සුරො භීරු ව පුජියා;
න තත්ථ සන්තො වසන්ති,
අ-විසෙස-කරෙ නරෙ.

168.

නො වෙ අස්ස සකා-බුද්ධි,
විනයො වා සු-සික්ඛිතො;
වනෙ අන්ධ-මහිංසොව,

වරෙය්‍ය බහුකො ජනො.

169.

එලං වෙ කදලිං හන්ති,
එලං වෙඑං එලං නළං;
සක්කාරො කා-පුරිසං හන්ති,
ගබ්භො අස්සතරිං යථා.

170.

වජ්ජඤ්ච වජ්ජතො ඤ්ඤත්වා,
අ-වජ්ජඤ්ච අ-වජ්ජතො;
සම්මාදිට්ඨි-සමාදානා,
සත්තා ගච්ඡන්ති සුග්ගතිං.

සරාවාස-නිද්දෙස

171.

දුක්ඛං ගහබ්බතං සාධු,
සංවිහජ්ජඤ්ච භොජනං;
අ-භාසො අත්ථ-ලොභෙසු,
අත්ථ-බ්‍යාපත්ති අබ්‍යාපො.

172.

යොධ සීතඤ්ච උණ්භඤ්ච,
තිණා භියොයා න මඤ්ඤති;
කරං පුරිස-කිව්චානි,
සො සුඛා න විභායති.

173.

පණ්ඩිතො සීල-සම්පන්නො,
සණ්භා ව පටිභානවා;
නිවාත-චුත්ති අත්ථද්ධො,
තාදිසො ලහතෙ යසං.

174.

උට්ඨානකො අනලසො,
ආපදාසු න වෙධති;
අවිජ්ජන්තචුත්ති මෙධාවී,
තාදිසො ලහතෙ යසං.

175.

සඬ්ගාහකො මිත්ත-කරො,
වදඤ්ඤා වීත්ත-මච්ඡරො;
නෙතා වී-නෙතා අනු-නෙතා,
තාදිසො ලහතෙ යසං.

176.

උට්ඨානවකො සතීමතො,
සුචි-කම්මස්ස නිසම්මකාරිනො;
සඤ්ඤාතස්ස ධම්ම-ජීවිනො,
අ-ජ්ජමත්තස්ස යසොහි-වඩ්ඪති.

177.

ද්වෙව තාත පදාකානි,
යත්ථ සබ්බං පතිට්ඨිතං;
අ-ලද්ධස්ස ච යො ලාභො,
ලද්ධස්ස අනුරක්ඛණා.

178.

චතුර්ධා විභජ්ජෙ භොගෙ,
පණ්ඩිතො සරමාවසං;
එකෙන භොගං භුඤ්ජෙය්‍ය,
ද්විතී කම්මං පයොජයෙ;
චතුත්ථඤ්ච නිධාපෙය්‍ය,
ආපදාසු භවිස්සති.

179.

අඤ්ජනානං බයං දිස්වා,
උපවිකානඤ්ච ආවයං;
මධුනඤ්ච සමාහාරං,
පණ්ඩිත්තො සරමාවසෙ.

180.

විභවං රක්ඛතො ලද්ධං,
පරිහානි න විජ්ජති;
ආරක්ඛමිහි අ-සන්තමිහි,
ලද්ධං ලද්ධං විනස්සති.

181.

පඤ්ඤා නත්ථි ධනං නත්ථි,
යස්ස ලොකෙ න වින්දති;
පුත්ත-දාරා න පියන්ති,
තස්ස මිත්තං සුඛාවහං.

182.

චත්තාරො ච වෙදිතඛ්ඛා,
මිත්තා වෙච සුභදා ච;
උපකාරො සුභදොපි,
සමාන-සුඛ-දුක්ඛො ච;
අත්ථක්ඛායිනුකම්පකො,
තථා මිත්තො වෙදිතඛ්ඛො.

183.

භොගා නට්ඨෙන ජිණ්ණෙන,
අ-මිතෙන ච භොජනෙ;
න තිට්ඨන්ති චිරං දිස්වා,
තං පණ්ඩිතො සරෙ වසෙ.

184.

අති-සීතං අති-උණ්භං,
අති-සායමිදං අහු;
ඉති විස්සට්ඨ-කම්මන්ත්තෙ,
අත්ථා අච්චෙන්ති මාණවෙ.

185.

න දිවා සුජ්ජ-සීලෙන,
රත්තිනට්ඨානදෙස්සිනා;
නිච්චං මත්තෙන සොණ්ඨෙන,
සක්කා ආවසිතුං සරං.

186.

හනන්ති භොගා දුම්මෙධං,
නො වෙ පාර-ගවෙසිනො;
භොග-තණ්හාය දුම්මෙධො,
හන්ති අඤ්ඤෙව අත්තනං.

187.

දුප්ඵ්විතමථිවිමහා,
යෙසං නො න දදාමසෙ;
විජ්ජමානෙසු භොගෙසු,
දීපං නා කම්භ මත්තනො.

188.

සට්ඨි-වස්ස-සහස්සානි,
පරිපුණ්ණානි සබ්බසො;
නිරයෙ පච්චමානානං,
කදා අන්තො භවිස්සති.

189.

නත්ථි අන්තො කුතො අන්තො,
න අන්තො පතිදිස්සති;
තදා හි පකතං පාපං,
මම තුය්හඤ්චෙ මාරිසා;

190.

සොභං නුන ඉතො ගන්තා,
යොනි ලද්ධාන මානුසං;
වදඤ්ඤා සීල-සම්පන්නො,
කාහාමි කුසලං බහුං.

191.

මා ගිජ්ඣෙ පච්චයෙ මච්චො,
බහු-දෙසා හි පච්චයා;
චරන්නො පච්චයෙ ඤායා,
උභයත්ථාපි වඩ්ඪති.

192.

අ-ලද්ධා විත්තං තප්පති,
පුබ්බෙ අ-සමුදානිතං;
න පුබ්බෙ ධනමෙසිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතප්පති.

193.

කුට්ඨෙදී පුරෙ ආසිං,

පිසුණො පිට්ඨි-මංසිකො;
චණ්ඩො ච ඵරුසො චාපි,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

194.

පාණාතිපාතී පුරෙ ආසිං,
ලුද්දො චාපි අනරියො;
භූතානං නානුකම්පියං,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

195.

බහුසු වත සන්තීසු,
අනාපාදාසු ඉත්ථීසු;
පර-දාරං අසෙවිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

196.

බහුමහි තව සන්තමහි,
අන්ත-පාතෙ උපට්ඨිතෙ;
න පුබ්බෙ අදදං දානං,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

197.

මාතරං පිතරඤ්චාපි,
ජිණ්ණකං ගත-යොබ්බනං;
පහු සන්තො න පොසිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

198.

ආවරියමනුසත්ථාරං,
සබ්බ-කාම-රසාහරං;
පිතරං අතිමඤ්ඤිස්සං,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

199.

සමණො බ්‍රාහ්මණො චාපි,
සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
න පුබ්බෙ පයිරුපාසිස්සං,

ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

200.

සාධු හොති තපො විණ්ණො,
සන්තො ච පශිරූපාසිතො;
න පුබ්බෙව තපොවිණ්ණො,
ඉති පච්ඡානුතජ්ජති.

201.

යො ච ඵතානි යානානි,
යොනියො පටිපජ්ජති;
කරං පුරිස-කිච්චානි,
ස පච්ඡා නානුතජ්ජති.

202.

න සාධාරණ-දාරස්ස,
න භුඤ්ජෙ සාධුමෙකකො;
න සෙවෙ ලොකායතිකං,
නෙතං පඤ්ඤාය වඩ්ඪන්.

203.

සීලවා චත්ත-සම්පත්තො,
අ-ජ්ජමත්තො විචක්ඛණො;
නිවාත්ත-චුත්ති අත්ථද්ධො,
සුරතො සබ්බො මුදු.

204.

සඬ්ගහෙතා ච මිත්තානං,
සංවිහාගී වීධානවා;
තජ්ජෙය්‍ය අන්ත-පානෙන,
සදා සමණ-බ්‍රාහ්මණො.

205.

ධම්ම-කාමො සුතා-ධාරො,
භවෙය්‍ය පරිපුච්ඡකො;
සක්කච්චං පශිරූපාසෙය්‍ය,
සීලවත්තෙ බ්‍රහ්මස්සුත්තෙ.

206.

සරමාවසමානස්ස,
ගහට්ඨස්ස සකං සරං;
බෙමා චුත්ති සියා එවං,
එවං නු අස්ස සඬගහො.

207.

අ-බ්‍යපජ්ජො සියා එවං,
සච්ච-වාදී ච මාණවො;
අස්මා ලොකා පරං ලොකං,
එවං පෙච්ච න සොචති.

208.

සුඛා මත්තෙය්‍යතා ලොකෙ,
අපො පෙත්තෙය්‍යතා සුඛා;
සුඛා සාමඤ්ඤතා ලොකෙ,
අපො බ්‍රහ්මඤ්ඤතා සුඛා.

209.

පථවී වෙළකං පත්තං,
චක්කවාළං සුච්ඡේදං;
සිනෙරු වම්මිකො වුද්දො,
සමුද්දො පාතිකො යථා.

210.

බ්‍රහ්මාති මාතා-පිතරො,
පුබ්බාවරියාති චුච්චරො;
ආභුතෙය්‍යා ච පුත්තානං,
පජානමනුකම්පකා.

211.

තස්මා හි නෙ නමසෙය්‍ය,
සක්කරෙය්‍ය ච පණ්ඩිතො;
අත්තෙන අපො පානෙන,
චත්ථෙන සයනෙන ච.

සාධුජන-නිද්දෙස

212.

කාය-කම්මං සුචි තෙසං,
වාචා-කම්මං අනාවිලං;
මනෝ-කම්මං සුචි-සුද්ධං,
තාදිසා සුඡනා නරා.

213.

සෙට්ඨං-චිත්තං සුතං පඤ්ඤා,
සද්ධනං සත්තධා භොත්ති;
සද්ධා සීලං සුතං වාගො,
පඤ්ඤා චෙව හිරොත්තජ්ජං.

214.

සද්ධම්මාපි ච සත්තෙව,
සද්ධා හිරි ච ඔත්තජ්ජං;
බාහුස්සච්චං ධිරො චෙව,
සති පඤ්ඤා ච ඉච්චෙවං.

215.

හිරි-ඔත්තජ්ජ-සම්පන්නා,
සුක්ක-ධම්ම-සමාහිතා;
සන්නො සජ්ජුරිසා ලොකෙ,
දෙව-ධම්මාති වුච්චරෙ.

216.

සද්ධො හිරිමා ඔත්තජ්ජි,
චිරො පඤ්ඤො ස-ගාරවො;
භබ්බො ආපජ්ජිතුං බුද්ධිං,
විරුළ්භිඤ්ච විපුල්ලතං.

217.

යො චෙ කතඤ්ඤා කත-වෙදි ධිරො,
කල්‍යාණ-මිත්තො දළ්භඅ-භත්තො ච භොති;
දුක්ඛිත්තස්ස සක්කච්චං කරොති කිච්චං,
තථාචිධං සජ්ජුරිසං වදන්ති.

218.

මාතා-පෙත්ති-හරං ජන්තුං,
කුලෙ ජෙට්ඨාපවායිනං;

සංඝං සබ්බල-සම්භාසං,
පෙසුණෙය්‍යප්පහායිනං.

219.

මච්ඡෙර-චිතයෙ යුත්තං,
සච්චං කොධාහිතුං නරං;
තං චෙ දෙවා තාවතිංසා,
ආහු සප්පුරිසො ඉති.

220.

අ-ප්පමාදෙන මසවා,
දෙවානං සෙට්ඨතං ගතො;
අ-ප්පමාදං පසංසන්ති,
පමාදො ගරහිතො සදා.

221.

දානං සීලං පරිච්චාගං,
ආජ්ජවං මද්දවං තපං;
අ-කොධං අ-විහිංසඤ්ච,
ඛන්තිව අ-විරොධනං.

222.

ඉච්චෙනෙ කුසලෙ ධම්මෙ,
ධීතෙ පස්සාමි අත්තනි;
තතො මෙ ජායතෙ පීති,
සොමනස්සඤ්චනප්පකං.

223.

නනු තෙයෙව සන්තා නො,
සාගරා න කුලාවලා;
මනංපි මරියාදං යෙ,
සංවට්ටෙපි ජහන්ති නො.

224.

න පුප්ඵ-ගන්ධො පටිවාතමෙති,
න චන්දනං තග්ගර මල්ලිකා වා;
සතඤ්ච ගන්ධො පටිවාතමෙති,
සබ්බා දිසා සප්පුරිසො පවායති.

225.

තෙපි ලොක-හිතා සත්තා,
සුරියො චන්දිමා අපි;
අත්ථං පස්ස ගමිස්සන්ති,
නියමො කෙන ලඬිසතෙ.

226.

සත්ථා දෙව-මනුස්සානං,
චසි සොපි මුනිස්සරො;
ගතොව නිබ්බුතිං සබ්බෙ,
සඬ්ඛාරා න හි සස්සතා.

227.

කරෙය්‍ය කුසලං සබ්බං,
සිවං නිබ්බානමාවහං;
සරෙය්‍ය අ-නිච්චං ඛන්ධං,
නිබ්බිදා-ඤාණ-ගොචරං.

228.

යාතානුයායි ච භවාහි මාණව,
අල්ලඤ්ච පාණිං පරිවජ්ජයස්සු;
මා චස්සු මිත්තෙසු කදාචි දුබ්භි,
මා ච වසං අ-සතීනං ගච්ඡ.

229.

අ-සන්ධවං නාපි ච දිට්ඨ-පුබ්බං,
යො ආසනෙනාපි නිමන්තයෙය්‍ය;
තස්සෙව අත්ථං පුරිසො කරෙය්‍ය,
යාතානුයායිතිතමාහුපණ්ඩිතා.

230.

යස්සෙකරත්තිපි සරෙ වසෙය්‍ය,
යත්ථන්ත-පානං පුරිසො ලභෙය්‍ය;
න තස්ස පාපං මනසාපි චිත්තෙය්‍ය,
අ-දුබ්භ-පාණි දහතෙ මිත්ත-දුබ්භො.

තතීය සාධුනර

231.

යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය,
නිසීදෙයා සයෙයා වා;
න තස්ස සාබං භඤ්ජෙයා,
මිත්ත-දුබ්බො හි පාපකො.

චතුත්ථ සාධුනර

232.

පුණ්ණංපි චෙ මං පථවිං ධනෙන,
දජ්ජිත්ථියා පුරිසො සම්මතාය;
සද්ධා ඛණං අතිමඤ්ඤෙයා තංපි,
තාසං වසං අ-සතීනං න ගච්ජෙ.

233.

ඵචං බො යාතං අනුයාගී හොති,
අල්ලඤ්ච පාණිං දහතෙ පුනෙවං;
අ-සතී ච සා සො පන මිත්තං-දුබ්බො,
සො ධම්මිකො හොති ජහස්සු අ-ධම්මං.

කායබ්බනීය-නිද්දෙස

234.

අභිවාදන-සීලිස්ස,
නිච්චං වුඩ්ඨාපවායිනො;
චත්තාරො ධම්මා වඩ්ඨන්ති,
ආයු වණ්ණො සුඛං බලං.

235. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ආයුස්සා, කතමෙ පඤ්ච. සප්පාය-කාරී හොති. සප්පායෙව මත්තං ඡානාති. පරිණත්තහොජී ච හොති. කාල-චාරී ච, බ්‍රහ්ම-චාරීච. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්ච ධම්මා ආයුස්සාති.

236. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ ධම්මා ආයුස්සා, කතමෙ පඤ්ච. සප්පාය-කාරී හොති. සප්පායෙව මත්තං ඡානාති. පරිණතහොජීවහොති. සීලවාච, කල්‍යාණ මිත්තොච. ඉමෙ බො භික්ඛවෙ පඤ්ච ධම්මා ආයුස්සාති.

237.

පඤ්ච-සීලං සමාදාය,
සමං කත්වා දිනෙ දිනෙ;

සතිමා පඤ්ඤවා හුත්වා,
චරෙ සබ්බිරියාපථෙ.

238. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ චඨකමෙ ආනිසංසා, කතමෙ පඤ්ච,
අද්ධානක්ඛමො හොති. පධානක්ඛමො හොති. අප්පාඛාධො හොති.
අසිතංපිතංඛායිතංසායිතං සම්මා පරිණාමං ගච්ඡති. චඨකමාධිගතො සමාධි
විරට්ඨිතිකො හොති. ඉමෙඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච චඨකමෙ ආනි සංසාති.

239.

පරිස්සාවන-දානඤ්ච,
ආවාස-දානමෙව ච;
ගිලාන-චත්ථු-දානඤ්ච,
දාතබ්බං මනුජාධිප.

240.

කාතබ්බං ජිණ්ණකාවාසං,
පටිසඬ්ඛරණං තථා;
පඤ්ච-සීල-සමාදානං,
කත්වා තං සාධු-රක්ඛිතං;
උපොසථොපවාසො ච,
කාතබ්බොපොසථෙ ඉති.

241.

අති-භොත්තා රොග-මූලං,
ආයුක්ඛයං කරොති වෙ;
තස්මා තං අති-භුත්තිංව,
පරිහරෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

242.

අ-ජිණ්ණෙ භොජනං විසං,
දුල්ලද්ධෙ අ-විචාරකෙ;
ජිණ්ණෙ සු-ලද්ධෙ විචාරෙ,
න චජ්ජං සබ්බ-භොජනං.

243.

චත්තාරො පඤ්ච ආලොපෙ,
ආභුත්වා උදකං පිවෙ;

අලං ඵාසු-විහාරාය;
පහිතත්තස්ස භික්ඛුනො.

244.

මනුජස්ස සදා සතිමනො,
මත්තං ජානනො ලද්ධ-භොජනං;
තනුකස්ස භවන්ති වෙදනා,
සනිකං ජීරති ආයු පාලයං.

245.

ගරුනං අඩ්ඨ-සොභිව්වං,
ලහුනං නාති-කිත්තියා;
මත්තා-පමාණං නිද්දිට්ඨං,
සුඛං ජීරති තාවතා.

246.

නොයාභාවෙ පිපාසත්තා,
ඛණා පාණෙනි මුච්චතෙ;
තස්මා සබ්බාසුවත්ථාසු,
දෙය්‍යං වාරිං පිපාසයෙ.

247.

සීතොදකං පයො බුද්දං,
සතමෙකෙකසො ද්විසො;
තිස්සො සමග්ගමථ වා,
පගෙ පිතං යුවත්තදං.

248.

අන්තං බ්‍රහ්මා රසෙ විණ්හු,
භුත්තෙ චෙව මහෙසරො;
ඵවං ඤාත්වාතු යො භුඤ්ජෙ,
අන්ත-දොසං න ලිම්පතෙ.

249.

කත්තිකස්සන්තිමො භාගො,
යං වාදො මිග-මාසජො;
තාචුභො යම-දායාබ්බො,
ලස්වාභාරොච ජීවති.

250.

සත්ථානුකූල-වරියා,
චිත්තඤ්ඤාවසවත්තිනා;
බුද්ධි-රක්ඛිලිතත්ථෙන,
පරිපුණ්ණං රසායනං.

250.

අ-ජාතියා අ-ජාතානං,
ජාතානං චිතිවත්තියා;
රොගානං යො විධි දිට්ඨො,
තං සුඛත්ථී සමාවරෙ.

252.

ආරොග්‍යං පරමා ලාභා,
සන්තුට්ඨී පරමං ධනං;
විස්සාසා පරමා ඤාති,
නිබ්බානං පරමං සුඛං.

පකිණ්ණක-නිද්දෙස

253.

කුමුදං කො පබ්බොධයි,
නාථො රචින්දු පණ්ඩිතො;
කමලං කො කුමුදං කො,
නරපං කො පබ්බොධයි.

254.

චිත්තෙන නියාති ලොකො,
චිත්තෙන පරිකස්සති;
චිත්තස්ස එක-ධම්මස්ස,
සබ්බෙව වසමන්වගු.

255.

සමණො රාජානුරාජා,
සෙනාපති මහා-මත්තො;
ධම්මට්ඨො පණ්ඩිතො දිස්වා,
පච්චක්ඛත්ථං න කාරියා.

256.

දීපො නව-දිසං තෙජො,
න හෙට්ඨා ච තථා සකං;
පර-චජ්ජං විදු පස්සෙ,
සක-චජ්ජංපි පස්සතු.

257.

ස-ඵලං පණ්ඩිතො ලොකෙ,
ස-කාරණං චචං භණෙ;
අ-කාරණංඵලං බාලො,
ඉදං උභය-ලක්ඛණං.

258.

තස්ස වාචාය ජානෙය්‍ය,
කුට්ඨං බාල-පණ්ඩිතං;
වාචා-රූපං මිත්තං කතර,
වාචා-රූපං ධූවං ජහෙ.

259.

දුච්චිත්තිතස්ස චිත්තා ව,
දුබ්භාසිතස්ස භාසනා;
දුක්කම්මස්ස කතඤ්චාති,
එතං බාලස්ස ලක්ඛණං.

260.

සු-චිත්තිතස්ස චිත්තා ව,
සු-භාසිතස්ස භාසනා;
සු-කම්මස්ස කතඤ්චාති,
එතං ධීරස්ස ලක්ඛණං.

261.

අ-නයං නයති දුම්මෙධො,
අ-ධුරායං නි-යුඤ්ජති;
දුන්නයො සෙය්‍යසො හොති,
සම්මා චුත්තො පකුජ්ජති;
විනයං සො න ජානාති,
සාධු තස්ස අ-දස්සනං.

262.

නයං නයති මෙධාවී,
අ-ධුරායං න යුක්ඛජනි;
සු-නයො සෙය්‍යසො හොති,
සම්මා චුත්තො න කුජජනි;
විනයං සො පජානාති,
සාධු තෙන සමාගමො.

263.

අ-නායකා විනස්සන්ති,
නස්සන්ති බහු-නායකා;
ථී-නායකා විනස්සන්ති,
නස්සන්ති සුසු-නායකා.

264.

ජෙට්ඨො කම්මෙසු නීවානං,
ජානංජානංව ආවරෙ;
අ-ජානෙවං කරෙ ජානං,
නීවො එති භයං පියං.

265.

කම්මං දුජ්ජන-සාරුජ්ජං,
දුධා සුජන-සාරුජ්ජං;
දුජ්ජනං තෙසු දුක්කම්මෙ,
සු-කම්මෙ සුජනං ඉච්ඡෙ.

266.

පණ්ඩිතො වෙරී බාලො ච,
දුජ්ජයො බාල-වෙරිතො;
පණ්ඩිතං-වෙරී පමාදෙන,
න තං ජයො හි සබ්බදා.

267.

ගුය්‍හස්ස හි ගුය්‍හමෙව සාධු,
න හි ගුය්‍හස්ස පසත්ථමාවි-කම්මං;
අ-නිජ්චන්තනාය සහෙය්‍යා ධීරො,
නිජ්චන්තත්ථොව යථා-සුඛං භණ්ණෙය්‍ය.

268.

ගුය්හමත්ථං න විවරෙය්‍ය,
රක්ඛෙය්‍ය නං යථා නිධිං;
න හී පාත්‍රකතො සාධු,
ගුය්හො අත්ථො පජානතා.

269.

ථියා ගුය්හං න සංසෙය්‍ය,
අ-මිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො;
යො වාමිසෙන සංභීරො,
හද්‍ය-ත්ථෙට්ඨො ච යො නරො.

270.

විවිච්ච භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං,
රත්තිං ගිරං නාති-වෙලං පමුඤ්ඤෙ;
උපස්සුතිකා හි සුඤ්ඤාති මන්තං,
තස්මා හි මන්තො ඛිජ්ජමුපෙති හෙදං.

271.

න පකාසති ගුය්හං යො,
සො ගුය්හං පටිගුය්හති;
හයෙසු න ජහෙ කිච්චෙ,
සු-මිත්තොනුවරො හවෙ.

272.

කරොති දුක්කරං සාධුං,
උජුං ඛමති දුක්ඛමං;
දුද්දදං සාමං දදාති,
යො සු-මිත්තො හවෙ හවෙ.

273.

පිය-වාචා සදා මිත්තො,
පිය-වත්ථුං න යාවතා;
ඉච්ඡාගතෙන දානෙන,
සු-දළ්භො සු-ජ්ජියො හවෙ;
තදඛිගතො ච භීතෙන,
අ-ජ්ජියො භිජ්ජතො හවෙ.

274.

දෙහිති යාවනෙ හිරි,
සිරි ව කාය-දෙවතා;
පලායන්ති සිරිවිජිතො,
න යාවෙ පර-සන්තකං.

275.

ස්වානො ලද්ධාන නිමිමංසං,
අට්ඨිං තුට්ඨො පමොදති;
සකන්තිකං මිගං සීහො,
හිත්වා හත්ථිංචුධාවති.

276.

එවං ඡන්දානුරූපෙන,
ජනො ආසීසතෙ එලං;
මහා ඡන්දා මහන්තංව,
හීනංව හීන-ඡන්දකා.

277.

නානා-ඡන්දා මහාරාජ,
එකාගාරෙ වසාමසෙ;
අහං ගාම-වරං ඉච්ඡෙ,
බ්‍රාහ්මණී ව ගවං සතං.

278.

පුත්තො ව ආපඤ්ඤ-රථං,
කඤ්ඤා ව මණි-කුණ්ඩලං;
යා වෙසා පුණ්ණකා ජම්මී,
උපුක්ඛලංහි-කඩ්ඛති.

279.

යානං මිත්තෙ ධනෙ කම්මෙ,
සතුස්සාහෙ සු-ලබ්භිතං;
තං දළ්භං දුක්කරං කරෙ,
පඤ්ඤා-සති-සමාධිනා.

280.

හෙසජ්ජෙ විහිතෙ සුද්ධ,
බුද්ධාදි-රතනත්තයෙ;

පසාදමාවරෙ නිව්වං,
සජ්ජනෙ ස-ගුණෙපි ව.

281.

රාජා රට්ඨෙන ධාතුසො,
බාලො පාපෙහි දුම්මනො,
අලඬිකාරෙන ඉත්ථිපි,
කාමෙහි ව න තජ්ජති.

282.

අජ්ජිවිජො ව ධුතඬිගෙන,
ආරද්ධො වීරියෙන හි;
විසාරදො පරිසාය,
පරිච්චාගෙන දායකො;
සවනෙන සු-ධම්මංපි,
න තජ්ජතිව පණ්ඩිතො.

283.

ජෙට්ඨස්ස සිතං භසිතං,
මජ්ඣස්ස මධුරස්සරං;
ලොකෙ අංස-සිරො-කම්පං,
ජම්මස්ස අප-භස්සිතං;
ඵනෙසං අති-භස්සිතං,
භාසො භොති යථාක්කමං.

284.

නත්ථි දුට්ඨෙ නයො අත්ථි,
න ධම්මො න සු-භාසිතං;
නික්කමං දුට්ඨෙ යුඤ්ජෙය්‍ය,
සො හි සබ්බිං න රඤ්ජති.

285.

දුල්ලහං පකතිං වාවං,
දුල්ලහො බෙමකො සුතො;
දුල්ලහා සදිසි ජායා,
දුල්ලහො ස-ජනො පියො.

286.

ධජො රථස්ස පඤ්ඤාණං,
ධුමො පඤ්ඤාණමග්ගිනො;
රාජා රථයස්ස පඤ්ඤාණං,
භත්තා පඤ්ඤාණමිත්ථියා.

287.

දුන්නාරියා කුලං සුද්ධං,
පුත්තො නස්සති ලාලනා;
සමිද්ධි අ-නයා ඛන්ධු,
පවාසා මදනා හිරී.

288.

මාතා පිතා ච පුත්තානං,
නොවාදෙ ඛහු-සාසන්නං;
පණ්ඩිතා මාතරො අජ්ජං,
චදෙය්‍යාං චජ්ජ-දීපනං.

289.

ලාළයෙ පඤ්ඡ-චස්සානි,
දස-චස්සානි තාළයෙ;
පත්තෙ තු සොළසෙ චස්සෙ,
පුත්තං මිත්තංචදාවරෙ.

290.

ලාලනෙ ධීතරං දොසා,
පාලනෙ ඛහවො ගුණා;
ධීතුයා කිරියං නිච්චං,
පස්සන්තු සුට්ඨු මාතරො.

ඉති පකිණ්ණක-නිද්දෙසො නාම

සත්තමා පරිච්ඡෙදො.

සීල-නිද්දෙස

291.

පමාදං භයතො දිස්වා,
අ-ජ්ජමාදඤ්ච ඛෙමතො;
භාවෙථ අට්ඨංඛිගිකං මග්ගං,

එසා බුද්ධානුසාසනී.

292.

භීතෙන බ්‍රහ්ම-වරියෙන,
බත්තියෙ උපපජ්ජති;
මජ්ඣිමෙන ච දෙවත්තං,
උත්තමෙන වි-සුජ්ඣති.

ක.

නගරෙ බන්ධුමතියා,
බන්ධුමා නාම බත්තියො;
දිවසෙ පුණ්ණමාය සො,
උපගච්ඡී උපොසථං.

ඛ.

අහං තෙන සමයෙන,
ගුම්භ-දාසී අහං තභිං;
දිස්වා ස-රාජකං සෙනං,
එවාහං චිත්තයිං තදා.

ග.

රාජාපි රජ්ජං ඡට්ටෙත්වා,
උපගච්ඡී උපොසථං;
ස-ඵලං නූන තං කම්මං,
ජන-කායො පමොදිතො.

ස.

යොනියො පච්චවෙක්ඛිත්වා,
දුග්ගච්චඤ්ච දලිද්දතං;
මානසං සම්පහංසිත්වා,
උපගච්ඡීමු පොසථං.

ඞ.

අහං උපොසථං කත්වා,
සම්මා-සම්බුද්ධසාසනෙ;
තෙන කම්මෙන සු-කතෙන,
තාවතිංසං අගච්ඡහං.

ව.

තත්ථ මෙ සු-කතං ඛ්‍යම්භං,
උබ්භ-යොජනමුග්ගතං;
කූටාගාර-වරුපෙතං,
මහාසනසු-භූසිතං.

ජ.

අව්ඡරා සත-සහස්සා,
උපතිට්ඨන්ති මං සදා;
අඤ්ඤ දෙවෙ අතික්කම්ම,
අතිරොවාමී සබ්බදා.

ජ.

චතුසට්ඨි-දෙව-රාජ්‍යනං,
මහෙසින්තමකාරයිං;
තෙසට්ඨි-චක්කවත්තිනං,
මහෙසින්තමකාරයිං.

කු.

සුවණ්ණ-වණා හුත්වාන,
හවෙසු සංසරාමහං;
සබ්බත්ථ පවරා හොමී,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ඤ.

හත්ථි-යානං අස්ස-යානං,
රථ-යානඤ්ච සිව්ඛං;
ලහාමී සබ්බමෙනමිපි,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ට.

සොණ්ණ-මයං රුපි-මයං,
අරොපි ඵලිකා-මයං;
ලොහිතඨග-මයඤ්චෙව,
සබ්බං පටිලහාමහං.

ය.

කොසෙය්‍ය-කම්බලියානි,
බොම-කප්පාසිකානි ච;
මහග්ඝානි ච චත්ථානි,
සබ්බං පටිලභාමහං.

ඩ.

අන්තං පානං බාදනීයං,
චත්ථං සෙනාසනානි ච;
සබ්බමෙතං පටිලභෙ,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ඪ.

වර-ගන්ධඤ්ච මාලඤ්ච,
වුණ්ණකඤ්ඡ විලෙපනං;
සබ්බමෙතං පටිලභෙ,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ණ.

කූටාගාරඤ්ච පාසාදං,
මණ්ඩපං හම්මීයං ගුහං;
සබ්බමෙතං පටිලභෙ,
උපොසථස්සිදං ඵලං.

ත.

ජාතියා සත්ත-චස්සාහං,
පබ්බජීං අන-ගාරියං;
අඩ්ඨ-මාසෙ අ-සප්පත්තෙ,
අර හත්තං අපාපුණිං.

ථ.

කිලෙසා කොපිතා මය්හං,
හවා සබ්බෙ සමුහතා;
සබ්බාසව-පරික්ඛිණා,
නත්ථි දානි පුත-බ්භවො.

දි.

එක-නවුතිතො කප්පෙ,
යං කම්මකරිං තදා;
දුග්ගතිං නාභිජානාමි,
උපොසථස්සිදං එලං.

ධ.

ස්වාගතං චත මෙ ආසි,
මම බුද්ධස්ස සන්තිකෙ;
තිස්සො විජ්ජා අනු-පත්තා,
කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

න.

පටිසම්භිදා චතස්සො,
විමොකාපි ච අට්ඨිමෙ;
ජලාභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා,
කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

293.

ඤාතීනඤ්ච පියො භොති,
මිත්තෙසු ච විරොචති;
කායස්ස භෙදා සු-ගතිං,
උපපජ්ජති සීලවා.

294.

නිබ්බානං පත්ථයන්තෙන සමාදින්නං,
පඤ්ච-සීලමිපි අධි-සීලං;
දස-සීලමිපි අධි-සීලමෙව.

ක.

නගරෙ චන්දවතියා,
භටකො ආසහං තදා;
පර-කම්මායනෙ යුත්තො,
පබ්බජ්ජං න ලභාමහං.

බ.

මහන්ධකාර-පිහිතා,

තිව්ධග්ගීහි ඩය්හරෙ;
කෙන නුබො උපායෙන,
වි-සංයුත්තො භවෙ අහං.

ග.

දෙය්‍යධම්මො ච මෙ නත්ථි,
භටකො දුක්ඛිතො අහං;
යං නුනාහං පඤ්ච-සීලං,
රක්ඛෙය්‍යං පරිපුරයං.

ඝ.

අනොමදස්සිස්ස මුනිනො,
නිසභො නාම සාවකො;
තමහං උපසඬ්ඛිතම,
පඤ්ච-සික්ඛාපදග්ගහිං.

ඬ.

චස්ස-සත-සහස්සානි,
ආයු විජ්ජති තාවදෙ;
තාවතා පඤ්ච-සීලානි,
පරිපුණ්ණානි ගොපයිං.

ච.

මච්චු-කාලම්හි සම්පත්තෙ,
දෙවා අස්සාසයන්ති මං;
රථො සහස්ස-යුත්තො තෙ,
මාරිසස්ස උපට්ඨිතො.

ජ.

චත්තන්තෙ චරිමෙ විත්තෙ,
මම සීලං අනුස්සරිං;
තෙන කම්මෙන සු-කතෙන,
තාවතිංසං අගච්ඡහං.

ජ.

තිංසඛත්තුඤ්ච දෙවින්දො,

දෙව-රජ්ජමකාරයිං;
දිබ්බ-සුඛං අනුභවිං,
අවිජරාහි පුරක්ඛත්තො.

ක.

පඤ්ච-සත්තතිබ්බත්තතු-ඤ්ච,
චක්කවත්තී අහොසහං;
පදෙස-රජ්ජං විපුලං,
ගණනාතො අ-සඬ්ඛයං.

ඤ.

දෙව-ලොකා චචිත්ථාන,
සුක්ක-මුලෙන චොදිතො;
පුරෙ වෙසාලියං ජාතො,
මහා-කුලෙ සු-අඬ්ඪකෙ.

ට.

වස්සුපනායිකෙ කාලෙ,
දිබ්බන්තෙ ජින-සාසනෙ;
මාතා ච මෙ පිතා වෙච,
පඤ්ච-සික්ඛාපදග්ගහුං.

ඨ.

සහ සුත්ථානහං සීලං,
මම සීලං අනුස්සරිං;
එකාසනෙ නිසීදිත්ථා,
අරහත්තමපාපුණිං.

ඩ.

ජාතියා පඤ්ච-වස්සෙන,
අරහත්තමපාපුණිං;
උපසම්පාදයි බුද්ධො,
ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා.

ඬ.

පරිපුණ්ණානි ගොපෙත්ථා,

පඤ්ච-සික්ඛාපදානහං;
අ-පරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ,
විනිපාතං න ගච්ඡහං.

ණ.

ස්වාහං යසමනුභවිං,
තෙසං සීලාන වාහසා;
කප්ප-කොට්ඨි කිත්තෙන්තො,
කිත්තයෙ එක-දෙසකං.

ත.

පඤ්ච-සීලානි ගොපෙත්වා,
තයො හෙතු ලභාමහං;
දීඝායුකො මහා-භොගො,
තික්ඛ-පඤ්ඤො භවාමහං.

ථ.

සංකිත්තෙන්තො ච සබ්බෙසං,
අධි-මත්තඤ්ච පොරිසං;
භවාහවෙ සංසරිත්වා,
එතෙ යානෙ ලභමහං.

දි.

අ-පරිමෙය්‍ය-සීලෙසු,
චත්තන්තා ජීන-සාවකා;
භවෙසු යදි රජ්ජෙය්‍යුං,
විපාකො කිදිසො භවෙ.

ධ.

සු-විණිඤං මෙ පඤ්ච-සීලං,
භටකෙන තපස්සිනා;
තෙන සීලෙනහං අජ්ජ,
මොචයිං සබ්බ-බන්ධනා.

න.

අ-පරිමෙය්‍යිතො කප්පෙ,

පඤ්ච-සීලානි ගොපයිං;
දුග්ගතිං නාහිජානාමි,
පඤ්ච-සීලානිදං එලං.

ප.

පටිසම්භිදා චතස්සො,
විමොක්ඛාපි ච අට්ඨිමෙ;
ජළාහිඤ්ඤා සච්ඡිකතා,
කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ක.

තං නමස්සන්ති තෙ විජ්ජා,
සබ්බෙ භූමා ච ඛත්තියා;
චත්තාරො ච මහා-රාජා,
තිදසා ච යසස්සිනො;
අථ කො නාම සො යක්ඛො,
යං ත්වං සක්ක නමස්සසි.

ඛ.

මං නමස්සන්ති තෙ-විජ්ජා,
සබ්බෙ භූමා ච ඛත්තියා;
චත්තාරො ච මහා-රාජා,
තිදසා ච යසස්සිනො.

ග.

අහඤ්ච සීල-සම්පන්නො,
චිරරත්ත-සමාහිතෙ;
සම්මා පබ්බජිතෙ චන්දෙ,
බුහ්ම-චරිය පරායනෙ.

ස.

යෙ ගහට්ඨා පුඤ්ඤ-කරා,
සීලවන්නො උපාසකා;
ධම්මෙන දාරං පොසෙන්නි,
තෙ නමස්සාමි මාතලි.

ඩ.

සෙට්ඨා හි කිර ලොකස්මිං,
යෙ ත්වං සක්ක නමස්සසි;
අහමිති තෙ නමස්සාමි,
යෙ නමස්සසි වාසව.

1.

පාලිතත්ථෙරනාගෙන,
විසුද්ධාරාමවාසිනා;
සුතිවිජිතානමත්ථාය,
කතා නරදක්ඛදීපනී.

2.

පුබ්බාවරිය-සීහානං,
ආලම්බිත්ථාන නිස්සයං;
පාලිතො නාම යො ථෙරො,
ඉමං ගන්ථං සු-ලෙඛනී;
සුන්දරමෙව පස්සිතුං,
යුක්ඛජයායාමිධ සාධවෙ.

“ජප්පදිකා”.

3.

ඉමං ගන්ථං වාචුග්ගතො,
සවෙ භවසි මාණව;
පුණ්ණමායං යථා වන්දො,
අති-සුද්ධො විරොචති;
තථෙව ත්වං පුණ්ණ-මනො,
විරොච සිරියා ධූවං.

4.

සු-නිට්ඨිතො අයං ගන්ථො,
සක්කරාජෙ දක්ඛම්භියෙ;
පොට්ඨපාදම්භි සුරම්භි,
කාලපක්ඛෙ චතුද්දසිං.

5.

සඤ්චිතෙනං මයා පුඤ්ඤං,
තං-කම්මෙන චරෙන ච;
චිරං තිට්ඨතු සද්ධම්මො,
අ-වෙරා භොන්තු පාණිනො.

6.

ඉමං ගන්ථං පස්සිත්වාන,
භොන්තු සබ්බෙපි ජන්තුනො;
සුඛිතා ධම්මිකා ඤාණී,
ධම්මං පාලෙතු පත්ථිවො.

7.

නිබ්බානං පත්ථයන්තෙන,
සීලං රක්ඛන්තු සජ්ජනා;
ඤ්ඤා ධම්මං සුඛාවහං,
පාපුණන්තු අනාසවං.

8.

අට්ඨ-කණ්ඩ-මණ්ඩිතාය,
දක්ඛය අත්ථ-දීපකො;
නර-සාරො අයං ගන්ථො,
චිර-කාලං පතිට්ඨතු.

9.

යාවතා චන්ද-සුරියා,
නාගච්ඡෙය්‍යං මහී-තලෙ;
පමොදිතා ඉමං ගන්ථං,
දිස්සන්තු නය-කොවිදා.

10.

සම්මා ඡන්දෙනිමං ගන්ථං,
වාචෙන්තා පරියාපුණා;
පසන්තෙනානායාසෙන,
පත්වා සුඛෙන කොවිදං.

11.

චන්දාදිච්චාව ආකාසෙ,
බ්‍රහ්මස්සුතෙහි සම්පදා;

විසෙස-පුග්ගලා භුක්වා,
පජ්ජොත්තු අමතං පදං.

12.

උක්කට්ඨ-ධම්ම-දානෙන,
පාපුණෙයාමනුත්තරං;
ලිඬග-සම්පත්ති-මෙධාවී,
තක්කී-පඤ්ඤා සු-පෙසලී.

නරදක්ඛ ථොමනා ආසීස

3. ගාථා

1.

පාලිතො පාලියා ඡෙකො,
ත්ථංසි ගම්භීර-ඤාණවා;
පාලියාව පාලිතස්ස,
දදාමිදානි හො අහං.

2.

දක්ඛාවාදෙසු කුසලො,
පාලිතො සාසනන්ධරී;
පිටකෙසු අජ්ඣොගාය්හ,
නරදක්ඛංභිසඬ්ඛරී.

3.

සුත-ධරෙන රචිතං,
එතං සාර-ගවෙසිනො;
අතන්දිකා සු-දක්ඛන්තු,
අග්ගග්ග-සාසනෙ රතා.

නරදක්ඛ ථොමනා ආසීස

2. ගාථා

1.

ඤ්ඤං පාලිතොධ ජාතො යො,
ථෙරො සො අබ්භුතොව ඤ්ඤං;
ඤ්ඤං මහා-පාලිතො සන්තො,

නිකාය-පාලිතො ව ඤාං.

2.

ඤාං නර-දක්ඛ-ගන්ථං යං,
සොචකා නර-දක්ඛ-දං;
නරා දක්ඛන්තු සම්මා ව,
දක්ඛත්තං පාපුණන්තු ඤාං.